

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/98/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824202383
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8824202383.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v spore žalobcu: A. A., nar. X.X.XXXX, B. XX, C.. D. E. F., zast. JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom AK, Zámocká 525/28, Stropkov proti žalovanému: Silverside Financial Services, s.r.o., Plynárska 7/B, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 51 179 172, zast. VIVID LEGAL, s.r.o., Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 807 915, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2018 v článku IX. Upozornenie na následky nesplácania, ods. 1, v znení: „Ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % p. a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Žalobkyňa m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 22.10.2024, sp. zn. 10Csp/80/2023 súd vylúčil vzájomnú žalobu pôvodne žalovanej v znení že súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2018 v článku IX. Upozornenie na následky nesplácania, ods. 1, v znení: „Ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou súd vylúčil na samostatné konanie, rovnako aj tú časť konania, v ktorej je pôvodný žalobca povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 % a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie vo výške týchto trov vylučuje na samostatné konanie.

2. Vzájomnú žalobu v pôvodnom konaní teraz žalobkyňa odôvodnila čo sa neprijateľnosti zmluvnej podmienky týka, z dôvodu, že žalovaný si okrem istiny, úrokov a úrokov z omeškania uplatňuje aj zmluvnú pokutu. Je zrejmé, že zmluvná pokuta je len ďalšou sankciou spojenou s omeškaním akejkoľvek splátky, a to aj opakovane. Zmluvné ustanovenie nepočíta ani so žiadnymi prípadnými objektívnymi dôvodmi na strane spotrebiteľa, resp. s dôvodmi ktoré spotrebiteľ nezavinil. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty predstavuje skutočnosť, že žalovaný so žalobkyňou túto zmluvnú podmienku individuálne nedojednal a táto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do zmluvných dojednaní na vopred pripravenom tlačive zo strany dodávateľa, v ktorom sa nič nevypíňalo, t.j. spotrebiteľka ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Zmluvná pokuta je navyše obsiahnutá v spleti textu medzi viacerými ustanoveniami, a na ich naštudovanie je potrebné množstvo času. Napadnuté dojednanie totiž

žalovanému ako veriteľovi umožňuje sankcionovať omeškanie spotrebiteľa zmluvnou pokutou v rozsahu súčtu všetkých sankcií za omeškanie, medzi ktoré patrí okrem iných aj úrok z omeškania. Nárok na úrok z omeškania však veriteľovi v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu vzniká priamo zo zákona (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). To znamená, že žalobca, by v prípade platnosti tejto, žalobou napadnutej, zmluvnej podmienky bol od spotrebiteľa oprávnený požadovať v súhrne sankcie za omeškanie vo výške presahujúcej limit stanovený nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., keďže popri úroku z omeškania by bol oprávnený požadovať aj zmluvnú pokutu. Totiž posudzovaná zmluva v žiadnom svojom ustanovení nevylučuje právo žalobcu na úrok z omeškania, ktorý vzniká spolu so vznikom peňažného dlhu už naplnením podmienok vyžadovaných § 517 Občianskeho zákonníka, bez existencie akéhokoľvek zmluvného dojednania. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty nespočíva v tom, že by obsahovala inštitút, ktorý právnou úpravou nepozná, alebo v rozsahu, ktorý právnou úpravou nepripúšťa, ani v tom, že by bola neplatnou podľa všeobecných ustanovení OZ. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku treba považovať takú, ktorá nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). V súdnej veci to žalobkyňa vníma tak, že ak by predmetnú zmluvnú pokutu chcela alebo ju mohla ovplyvniť a bola by vykompenzovaná aj nejakou protihodnotou, zo strany veriteľa, ktorý by dával do pomeru povinnosť spotrebiteľa ako dlžníka s nejakým právom, alebo výhodou, tejto zmluvnej pokute zodpovedajúcou, mohlo by sa dôjsť k záveru, že sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak jej však veriteľ, za omeškanie, okrem regulérnych úrokov, uložil aj ďalšiu sankciu za omeškanie, ktorú spotrebiteľ vo formulárovej zmluve nemohol odmietnuť, ak chcel úver získať, využil tým obchodník svoju mocenskú nadvládu nado mnou. Žalovaná mala len dve možnosti, buď úver prijať, s podmienkami stanovenými obchodníkom, alebo úver neprijať. Na vyjednávanie nemala žiaden priestor. Poukázala aj na rozhodovacia prax súdov, že ak súdy rozhodujú o zmluvných podmienkach, ako sú zrážky zo mzdy a ďalšie zabezpečovacie inštitúty, dohody o uznaní dlhu, dohody o predĺžení premlčacích dôb, následky odstúpenia od zmluvy, určité prípady postúpení pohľadávok, niektoré výpovede zmlúv, určité rozhodcovské doložky, určité plnenia spotrebiteľa tretej osobe, rôzne administratívne poplatky, pokuty telefónnych operátorov, atď., tak určujú neprijateľnosť zmluvných podmienok nie preto, že ide o právne inštitúty, ktoré sú právom zakázané, ale sú neprijateľnými preto, lebo sú neprijateľnými v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Navyiac, neprijateľnosť zmluvnej podmienky, sa podľa § 53 ods. 1 OZ, hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí, a nie len podľa toho, akú absolútne najvyššiu sankciu zákonodarca pripúšťa, alebo že určitý právny inštitút, ako taký nezakazuje. Rovnako poukázala aj na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 19Csp/191/2018 zo dňa 24.06.2019, z ktorého vyberáme: odsek 42. odôvodnenia: „Súd zistil ex offio prieskumom neprijateľných zmluvných podmienok, že zmluva obsahuje nielen neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v žalobe, ale aj iné, na ktoré poukázal v skutkovom stave citáciou týchto ustanovení aj pri odôvodňovaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd sa nestotožňuje s námietkou žalovanej strany v tom smere, že prieskum takýchto podmienok nepatrí do jeho právomoci resp. niet už naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnosti akýchkoľvek zmluvných podmienok, keď zmluva samotná zanikla riadnym splnením zo strany spotrebiteľky. Zmluvné znenie: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivkej splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou“, uvedené v takmer záverečných ustanoveniach zmluvy nebolo individuálne dojednané napriek tomu, že podpis spotrebiteľky je až na samom závere formulároveho tlačiva, ani textom ani veľkosťou písma nepoukazuje na túto svoju výškou neprimeranú sankciu s ohľadom na výšku splátky, preto je nepochybne neprijateľnou a v každom ohľade, aj keď z nej nemožno vymáhať plnenie je potrebné na ňu poukázať.“ O neprijateľnosti zmluvnej pokuty, príkladmo poukazuje na rozhodnutia, ktoré máme k dispozícii, a to rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/115/2016 zo dňa 25.04.2017; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 14Csp/96/2017 zo dňa 24.07.2020; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 19Csp/191/2018 zo dňa 24.06.2019; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 19Csp/127/2020 zo dňa 23.03.2021; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/137/2018 zo dňa 01.04.2019; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/217/2017 zo dňa 14.12.2018. Z novších rozhodnutí je to napr. na rozsudok OS Prešov č.k. 29Csp/99/2022 zo dňa 23.11.2022.

3. Právny zástupca žalovaného jeho neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil.

4. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 7.10.2025 prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že zotrváva na podanej žalobe a to na žalobe pokiaľ ide o tvrdené neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej úverovej

zmluve. Zmluvná pokuta predstavuje výšku 12 % ročne, pričom v tomto smere so súčtom úrokom z omeškania v danom období je to 5 % ročne, súčet 17 %, teda prevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania, t.j. 15 %, a teda je v rozpore s platnou právnou úpravou. Z týchto dôvodov považujeme uvedenú zmluvnú podmienku za neprijateľnú, pričom poukazujeme na právoplatné rozhodnutia o určení totožnej zmluvnej podmienky, a to rozsudok Okresného súdu Bardejov, ako aj rozsudok Krajského súdu Prešov

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to: zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 508079803, sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby - spotrebiteľov, platobnej disciplíny k zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.12.2023, správy z registra úverov, žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru, uznesením o pripustení zmeny účastníka konania, spisom tunajšieho súu sp. zn. 10Csp/80/2023, vyjadrenia sporových strán a zistil tento skutkový stav:

6. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 508079803 zo dňa 12.3.2018, uzatvorenej medzi spoločnosťou Silverside, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom vyplýva, že veriteľ sa zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 5.000,00 eur. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver splatiť v mesačných 60 splátkach vo výške 127,00 eur, s dátumom prvej splátky 25.4.2018 a termínom konečnej splatnosti 25.3.2023. Celková čiastka na zaplatenie 7.620,00 eur. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 19,22 %, výška úrokovej sadzby 18,01 % ročne, priemerná hodnota RPMN 12,54 %, odplata 18,01 %.

7. Z článku IX. bod 1 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. V zmysle § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

11. V zmysle § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a. druh spotrebiteľského úveru,

b. obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c. adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d. meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e. identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f. dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g. celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h. opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

- i. úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j. ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l. právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m. súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n. prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o. úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p. upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r. veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s. výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t. informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u. právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v. spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x. informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- y. právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- z. názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- za. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

12. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

13. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

14. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

15. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

20. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

21. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ich uzatváral žalovaný ako dodávateľ a žalobca ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný bez možnosti žalobcu privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

22. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa

týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

23. Nepochybne zmluva (zmluvy) uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

24. Súd citovanú zmluvnú podmienku považuje priamo rozpornú s § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Už z tohto samotného ustanovenia vyplýva táto zmluvná podmienka ako neprijateľná, keďže 12 % pokuta z každej splátky je tak nerovnou vo vzťahu k spotrebiteľke zo strany dodávateľa finančnej služby, že nemôže byť považovaná za inú ako neprimerane vysokú. Okrem toho ju súd považuje za tak neprimerane vysokú, že aj bez ďalšieho by bola v rozpore s dobrými mravmi a preto by bola neplatná. Zmluva dáva veriteľovi možnosť popri samotnej zmluvnej pokute si ešte účtovať aj zákonný úrok z omeškania, teda ide o duplicitné sankcionovanie toho istého porušenia zo zmluvy a to ako zmluvnou pokutou, tak aj úrokov z omeškania. Takýmto nečestným praktikám dodávateľa, súd nemôže poskytnúť právnu ochranu, a preto aj z tohto dôvodu je bez ďalšieho tento dôvod na vyhlásenie tejto zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Sú tu poukazuje i na širokú rozhodovaciu prax súdov, napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 18CoCsp/47/2020-113 z 22.06.2021, kde v odseku 23. odôvodnenia odvolací súd konštatuje: „K odvolacej námietke žalobcu o neprimeranosti zmluvného dojednaní v bode 5, časti II. Ostatné ustanovenia zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 30.01.2015 upravujúceho zmluvnú pokutu za každý prípad omeškania vo výške 25 eur so splátkou úveru, a to najviac do výšky určenej podľa právnych predpisov odvolací súd uvádza, že nepostačuje konštatovať dôvody tak, ako ich súd prvej inštancie uvádza v bode 13, ale je potrebné posúdiť aj tú skutočnosť, či takáto zmluvná podmienka nespôsobuje nevyváženosť zmluvných strán. Skutočnosť, či táto zmluvná podmienka nespôsobuje nevyváženosť zmluvných strán, je potrebné posudzovať aj v kontexte, či dlžník nie je povinný platiť veriteľovi dvakrát, pričom súhrn takýchto sankcií pre spotrebiteľa nemožno vyhodnotiť ako neprimeraný v prvom rade a až v druhom rade, či tieto sankcie zároveň neprekračujú obmedzenie samotnej výšky sankcie tak, ako s ňou počíta ust. § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., keď tieto súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úroku z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Javí sa, že zmluvná pokuta je len jednostranná a týmto ustanovením sa sledujú len záujmy veriteľa na včasné plnenie dlžnej sumy zo strany dlžníka. Zmluvná pokuta bola dohodnutá len pre prípad omeškania dlžníka, nie však aj omeškania v plnení povinnosti veriteľa z čoho vyplýva, že porušenie povinnosti dlžníka je sankcionované viac ako porušenie zmluvných povinností veriteľa. Za takéto porušenie zmluvného dojednaní môže veriteľ žiadať zákonné úroky z omeškania, v dôsledku čoho je zmluvná pokuta ďalšou (duplicitnou) sankciou za omeškanie.“ K neprijateľnosti zmluvnej pokuty poukázala žalobkyňa aj na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/137/2018 zo dňa 01.04.2019, z ktorého vyberáme: odsek 42. odôvodnenia: „V danom prípade súd dospel k záveru o neprimeranosti požadovanej zmluvnej pokuty vo výške 10 % z dlžnej splátky za každú omeškanú splátku, a to s poukazom na bod 12.4 zmluvných podmienok. Z uvedeného zmluvného dojednaní vyplýva, že dlžník, ktorý je v omeškaní so splátkami úveru je povinný okrem úroku z omeškania zaplatiť zmluvnú pokutu vrátane nákladov za vymáhanie omeškaných splátok prostredníctvom tretej osoby vo výške skutočne vynaložených nákladov maximálne do sumy 14 % z vymoženej pohľadávky spolu s DPH. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky pre neprimeranosť jej výšky s poukazom na ďalšie sankcie, ktoré je veriteľ oprávnený od spotrebiteľa požadovať v prípade omeškania sa so splácaním úveru s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, preto súd žalobe v uvedenej časti vyhovel.“ Preto súd rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel.

25. Podľa § 53d Občianskeho zákonníka, spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v znení, ako je uvedená vo výroku rozhodnutia súdu a jej uzavretie bolo dosiahnuté za použitia nekalej obchodnej praktiky alebo úžery, je neplatná.

26. Podľa § 53a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

27. Podľa § 53 ods. 4, písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

28. V zmysle vyššie uvedeného, preto súd na základe vykonaného dokazovania určil neprijateľnosť žalobcom namietanej z vyššie popísaných dôvodov, čiže žalobe v celom rozsahu vyhovel.

29. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

31. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. V danom prípade bola žalobkyňa v konaní plne úspešná, preto jej súd priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.